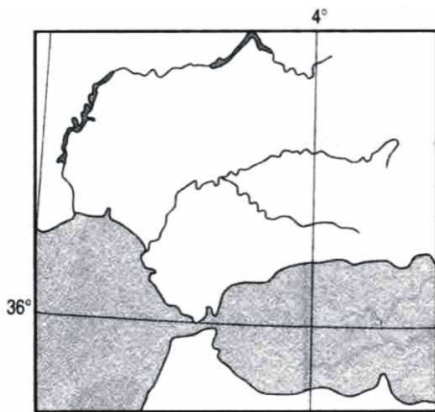

KONKURS GEOGRAFICZNY
dla uczniów gimnazjów województwa lubuskiego
w roku szkolnym 2010/2011
Zawody II stopnia (rejonowe)
21 stycznia 2011 roku

Na napisanie testu przeznaczona jest 90 minut.

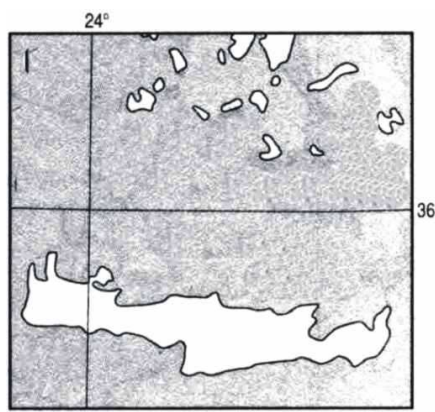
Zadanie 1. (0 – 3)

Na podstawie map przedstawiających fragmenty linii brzegowej Europy Południowej i naniesionej siatki kartograficznej rozpoznaj obiekty geograficzne.

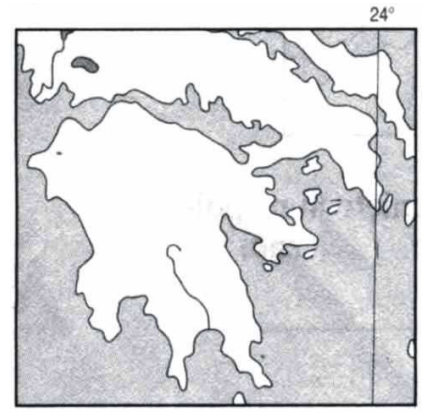
1. Cieśnina

.....

2. Wyspa

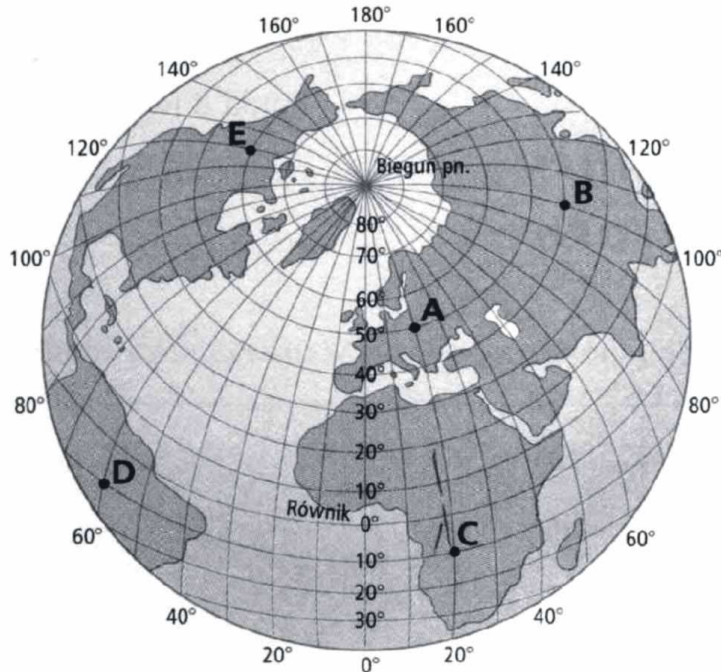
.....

3. Półwysep

.....

Zadanie nr 2 i 3 rozwiąż na podstawie siatki geograficznej.

Zadanie 2. (0 – 2)

Odczytaj współrzędne geograficzne punktu B i D.

punkt B: długości geograficznej, szerokości geograficznej
 punkt D: długości geograficznej,szerokości geograficznej

Zadanie 3. (0 – 2)

Oblicz rozciągłość południkową między punktami A i C.

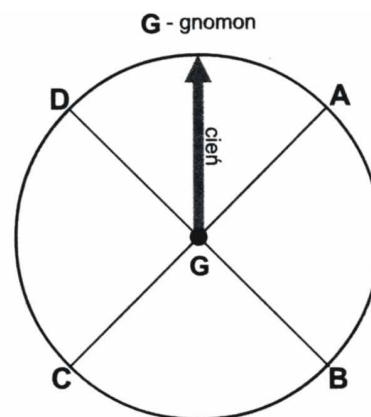
Obliczenia:

Odpowiedź:

Zadanie 4. (0 – 1)

Rysunek przedstawia cień gnomonu rzucający w południe w Warszawie (widok z góry) w dniu 21 marca. Którą literą oznaczony został kierunek południowo-zachodni?

- Literą A.
- Literą B.
- Literą C.
- Literą D.

Zadanie 5. (0 – 3)

Oceń prawdziwość zdań. Wpisz **P** obok zdania prawdziwego lub **F** obok zdania fałszywego.

- Najdalej od Słońca położoną planetą jest Uran.
- Okres obiegu Ziemi wokół Słońca jest dłuższy niż Saturna.
- Pas planetoid znajduje się pomiędzy Marsem a Jowiszem.
- Planety wewnętrzne posiadają mniej księżyców niż planety zewnętrzne.

Zadanie 6. (0 – 5)

W poniższych zdaniach **skreśl** błędne informacje.

- Wszystkie punkty leżące na tym samym południku mają **różny/ten sam** czas słoneczny.
- W ciągu doby Słońce **raz/dwa razy** góruje na miejscowym południku.
- Gdy przesuwasz się na wschód od dowolnego południka miejscowego, czas słoneczny jest **wcześniej/później**.
- Gdy na południku 0° Słońce góruje, to na południku 30° W górowanie **było 2 godziny temu/będzie za 2 godziny**.
- Zmiana czasu miejscowego na Ziemi jest następstwem ruchu **obiegowego/obrotowego** Ziemi.

Zadanie 7. (0 – 1)

Podkreśl miasta, w których dnia 21 marca w południe słoneczny cień rzucający przez pręt gnomonu o długości 1 metra ma taką samą długość.

Berlin ($52^\circ 30' N, 13^\circ 30' E$), Szczecin ($53^\circ 30' N, 14^\circ 30' E$), Wrocław ($51^\circ 10' N, 17^\circ 00' E$),
Poznań ($52^\circ 30' N, 17^\circ 00' E$), Praga ($50^\circ 00' N, 14^\circ 30' E$)

Zadanie 8. (0 – 1)

Obserwator zmierzył wysokość Gwiazdy Polarnej – uzyskał wartość 41°. Na jakiej szerokości geograficznej znajduje się ów obserwator?

- a) 41° szer. geogr. S
- b) 41° szer. geogr. N
- c) 49° szer. geogr. S
- d) 49° szer. geogr. N

Zadanie 9. (0 – 2)

Wpisz nazwę strefy oświetlenia Ziemi, której dotyczy opis, wybierając z niżej podanych.

*umiarkowanych szerokości – południowa, międzyzwrotnikowa, okołobiegunowa północna,
umiarkowanych szerokości – północna*

a) W tej strefie Słońce nigdy nie góruje w zenicie. W czasie górowania widoczne jest codziennie po południowej stronie nieba. Również codziennie można obserwować wschód i zachód Słońca, a długość dnia i nocy w tej strefie zmienia się wraz z porami roku.

.....
b) W tej strefie na każdej szerokości geograficznej dwa razy w ciągu roku, a na granicy tej strefy raz w roku Słońce góruje w zenicie. Dzień trwa prawie tyle samo co noc – około 12 godzin. W zależności od pory roku Słońce góruje po północnej lub po południowej stronie nieba.

Zadanie 10. (0 – 2)

Do opisów wydarzeń geologicznych dopisz właściwą nazwę ery w dziejach Ziemi.

a) Wielkie kaledońskie i hercyńskie ruchy górotwórcze oraz początek tworzenia się pokładów węgla kamiennego.

.....
b) Alpejskie ruchy górotwórcze, zlodowacenie części półkuli północnej.

.....
c) Rozwój gadów we wszystkich środowiskach.

Zadanie 11. (0 – 3)

Przyporządkuj miejscom wydobywania odpowiedni surowiec.

siarka, węgiel kamienny, węgiel brunatny, sól kamienna, rudy miedzi

A. Zagłębie Legnicko-Głogowskie –

B. Zagłębie Konińskie –

C. Kujawy –

D. Zagłębie Lubelskie –

Zadanie 12. (0 – 3)

Do opisu rzeźbotwórczej działalności rzeki przyporządkuj nazwę biegu rzeki oraz procesu, który przeważa w poszczególnych odcinkach rzeki.

bieg rzeki: górny, środkowy, dolny

procesy: erozja wgłębna, akumulacja i erozja boczna, akumulacja

Bieg rzeki	Procesy	Opis rzeźbotwórczej działalności rzeki
		Mniejszy spadek rzeki, transport drobniejszego materiału skalnego, osadzanie części materiału, podmywanie brzegów, poszerzanie doliny.
		Rzeka traci zdolność transportowania, osadzanie materiału skalnego.
		Duży spadek rzeki, transport piasku, żwiru, otoczków, pogłębianie koryta.

Zadanie 13. (0 – 3)

Uzupełnij zdania.

- a) Dorzecza rzek Indus i Ganges należą do zlewiska Oceanu
- b) Dwie najdłuższe rzeki świata należą do zlewiska Oceanu
- c) Kordyliery i Andy stanowią granicę zlewisk Oceanu i

Zadanie 14. (0 – 1)

Podkreśl zestaw państw, przez które przepływa najdłuższa rzeka Afryki.

- a) Mali, Egipt, Gwinea
- b) Angola, RPA, Somalia
- c) Tanzania, Sudan, Egipt
- d) Uganda, Tunezja, Algieria

Zadanie 15. (0 – 2)

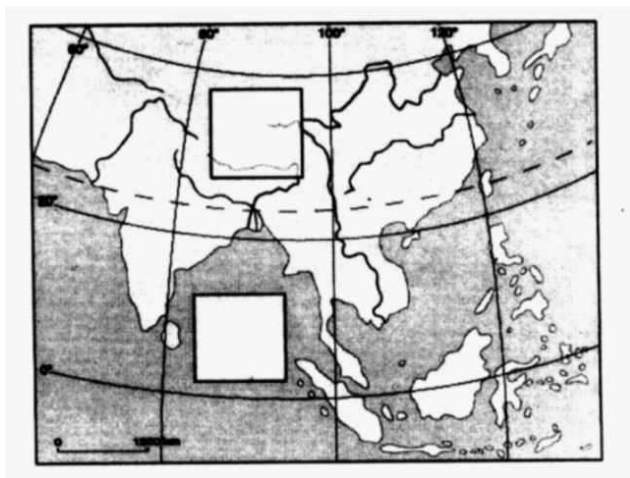
Na podstawie opisów rozpoznaj warstwy atmosfery, wpisz ich nazwy.

stratosfera, troposfera, mezosfera, egzosfera, termosfera

- a) W niej odbywa się cyrkulacja powietrza. Temperatura w obrębie tej powłoki spada wraz z wysokością średnio o 0,6° C na 100 m.
.....
- b) Warstwa o zróżnicowanych warunkach termicznych, w górnej części osiąga 0° C. W środkowej części tej powłoki znajduje się ozonosfera.
.....
- c) Sięga do około 700 km. Warstwa ta odbija fale radiowe i w niej powstaje zjawisko zorzy polarnej.
.....

Zadanie 16. (0 – 2)

Na zamieszczonej poniżej mapie narysuj strzałkę obrazującą kierunek wiania monsunu zimowego. Następnie w odpowiednie kwadraty wpisz W (wyż baryczny) i N (niż baryczny) tak, aby powstał układ ciśnienia charakterystyczny dla tego wiatru.

Zadanie 17. (0 – 3)

W każdym z podpunktów podkreśl element niespełniający kryterium przyporządkowania.

- a) rędzina, mada, brunatna, bagienna
- b) heban, brzoza, klon, dąb
- c) preria, makia, puszcza, pampa
- d) żyrafa, zebra, słoń, panda

Zadanie 18. (0 – 3)

Dopisz terminy do podanych niżej definicji.

góra lodowa, lodowiec szelfowy, nunatak

- a) Szczyt, grzbiet górski lub wzniesienie wystające ponad powierzchnię lądolodu.
- b) Część lądolodu spływająca z lądu do morza.
- c) Pływająca po morzu wielka bryła lodu, oderwana od czoła lodowca szelfowego.

Zadanie 19. (0 – 4)

Na podstawie opisu rozpoznaj obiekty geograficzne, a następnie wpisz ich nazwy.

- a) Francuska wyspa na północ od Sardynii.
- b) Półwysep, na którym leży Dania.
- c) Włoska wyspa z wulkanem Etna.
- d) Rzeka, która płynie przez Wiedeń i uchodzi do Morza Czarnego.
- e) Góry na granicy Francji i Hiszpanii.

Zadanie 20. (0 – 4)

W tabeli zamieszczono dane dotyczące wskaźnika przyrostu naturalnego oraz migracji w wybranych krajach świata w roku 2005. Przeanalizuj dane i uzupełnij zdania.

Kraj	Przyrost naturalny	Saldo migracji
	Na 1000 mieszkańców	
Austria	-0,3	3,3
Bułgaria	-5,1	-9,8
Francja	2,6	1,9
Meksyk	20,6	-3,0
Niemcy	-2,0	8,3
USA	5,6	3,1
Włochy	-1,1	1,3

- a) Kraje o ujemnym saldzie migracji to:
- b) Kraj o najwyższym dodatnim saldzie migracji to
- c) Liczba ludności Niemiec w 2005 r.(wzrosła/ zmalała) mimo
(ujemnego/ dodatniego) przyrostu naturalnego, ponieważ kraj ten przyjął wielu
- d) Najwyższy dodatni przyrost rzeczywisty ma

Zadanie 21. (0 – 2)

Podkreśl 3 zdania informujące o udogodnieniach, które zachęcają zagraniczne firmy do inwestowania w Chinach.

- a) Ulgi podatkowe.
b) Ograniczenia językowe.
c) Ogromny rynek zbytu.
d) Wysokie podatki.
e) Tania siła robocza.

Zadanie 22. (0 – 3)

Wykropkowane miejsca tekstu o Afryce uzupełnij właściwymi informacjami.

Afryka jest jedynym kontynentem, który leży niemal symetrycznie po obu stronach
Zajmuje powierzchnię 30 mln km². Znajduje się tu największa pustynia świata –.....
Cechą charakterystyczną ukształtowania powierzchni tego kontynentu jest występowanie rozległych kotlin. Na północy Afryki znajdują się Góry

Zadanie 23. (0 – 1)

Jedną z form rolnictwa w krajach słabo rozwiniętych jest nomadyzm. Podkreśl poprawną odpowiedź.
Nomadyzm polega na:

- a) wypalaniu roślinności i zajmowaniu terenu pod uprawę.
b) koczowniczym wypasie bydła.
c) stosowaniu nowoczesnych maszyn i dużej ilości nawozów sztucznych.
d) udomowianiu dzikich zwierząt.

Zadanie 24. (0 – 3)

Wpisz do tabeli po jednym najludniejszym kraju na każdym kontynencie.

Pakistan, Nigeria, Chiny, Niemcy, Kanada, USA, Argentyna, Brazylia, Szwecja, RPA

Europa	Ameryka Północna	Ameryka Południowa	Azja	Afryka

Zadanie 25. (0 – 1)

Podkreśl poprawne zakończenie zdania.

Do religii chrześcijańskiej zalicza się:

- a) protestantyzm, buddyzm, prawosławie.
- b) protestantyzm, katolicyzm, prawosławie.
- c) prawosławie, judaizm, hinduizm.
- d) katolicyzm, anglikanizm, buddyzm.